

Програмові вимоги із навчальної дисципліни
«АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»
для студентів 2 курсу денної та заочної форми навчання
ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю «Право» (081)

Тема 1. Поняття адміністративного права та його місце в правовій системі України.

1. Дефініція адміністративного права.
2. Предмет адміністративного права.
3. Відносини публічного управління, або публічно-управлінські відносини.
4. Поняття методу правового регулювання суспільних відносин.
5. Заборони в адміністративно-правовому регулюванні. Дозволи в адміністративно-правовому регулюванні.
6. Адміністративне право у галузевій класифікації правової системи.
7. Структура адміністративного права.
8. Джерела адміністративного права.
9. Взаємодія адміністративного права з іншими галузями права.
10. Відмежування адміністративного права від інших галузей права.

Тема 2. Адміністративно-правові норми і відносини.

1. Поняття адміністративно-правової норми. Державні гарантії дії адміністративно-правових норм. Ознаки адміністративно-правових норм.
2. Структура адміністративно-правової норми. Гіпотеза та її види. Диспозиція та її види. Особливості санкції адміністративно-правової норми.
3. Класифікація адміністративно-правових норм за: спрямованістю змісту, адресатами або суб'єктами, формою припису, межею дії, юридичною силою.
4. Реалізація норм адміністративного права. Види реалізації (виконання, використання, додержання, застосування).
5. Вимоги до застосування норм адміністративного права (законність, обґрунтованість, доцільність).
6. Поняття адміністративно-правових відносин.
7. Публічне адміністрування – сфера виникнення адміністративних правовідносин. Відносини публічного управління.
8. Адміністративне право і адміністративні правовідносини. Влада і адміністративно-правові відносини.
9. Суб'єкти та об'єкти адміністративно-правових відносин.
10. Особливості (характерні риси) адміністративно-правових відносин. Види адміністративних правовідносин. Вертикальні і горизонтальні адміністративно-правові відносини.

Тема 3. Система суб'єктів адміністративного права.

1. Соціальні та юридичні ознаки суб'єкта адміністративного права.
2. Суб'єкт адміністративного права і суб'єкт адміністративних правовідносин.
3. Складові адміністративної правосуб'єктності.

4. Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Адміністративна деліктоздатність.
5. Проблеми деліктоздатності юридичних осіб.
6. Наявність прав у сфері публічного адміністрування.
7. Наявність адміністративно-правових обов'язків у сфері публічного адміністрування.
8. Система суб'єктів адміністративного права.
9. Проблеми класифікації суб'єктів адміністративного права.
10. Перспективи розвитку правового статусу суб'єктів адміністративного права за Концепцією реформи адміністративного права.

Тема 4. Президент України та Кабінет Міністрів України як суб'єкти адміністративного права.

1. Конституційне закріплення правового статусу Президента України. Співвідношення Президента України з гілками влади.
2. Повноваження Президента України в сфері виконавчої влади за Конституцією України. Повноваження Президента України щодо організаційного формування системи органів виконавчої влади.
3. Повноваження Президента України щодо визначення змісту функціонування системи органів виконавчої влади. Повноваження
4. Президента України щодо забезпечення законності у сфері виконавчої влади. Консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби, що створюються Президентом України для здійснення своїх повноважень.
5. Адміністративно-правовий статус Адміністрації Президента України. Інститут представників Президента України. Адміністративно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України.
6. Кабінет Міністрів України. Урядові комітети.

Тема 5. Інші ЦОВВ та органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права. Громадяни та об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права

1. Міністерства, державні комітети та центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом. Урядові органи. Місцеві державні адміністрації.
2. Поняття місцевого самоврядування.
3. Місцеве самоврядування та публічна адміністрація. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Державний контроль за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
4. Поняття і види громадських об'єднань.
5. Принципи їх створення і діяльності. Обмеження на створення і діяльність громадських об'єднань.
6. Поняття легалізації громадських об'єднань і її шляхи.
7. Державний нагляд та контроль за діяльністю громадських об'єднань. Відповідальність громадських об'єднань.
8. Поняття та особливості адміністративно-правового статусу громадян. Адміністративна правоздатність громадян.
9. Адміністративна дієздатність громадян та її види.

10. Адміністративно-правовий статус іноземців, біженців, осіб без громадянства. Концепція реформи адміністративного права щодо оновлення змісту правового статусу громадян.

Тема 6. Форми публічного адміністрування.

1. Поняття і види форм публічного адміністрування.
2. Вимоги до використання форм публічного адміністрування.
3. Правові і неправові форми публічного адміністрування.
4. Встановлення норм права (видання нормативних актів управління, адміністративна правотворчість).
5. Застосування норм права (видання ненормативних актів управління, видання індивідуальних актів управління, видання актів застосування норм права, адміністративне розпорядництво).
6. Укладання адміністративних договорів.
7. Здійснення інших юридично значущих дій.
8. Здійснення організаційних дій.
9. Виконання матеріально-технічних операцій.

Тема 7. Управлінські акти.

1. Поняття актів публічного адміністрування.
2. Правові акти публічного адміністрування як владні дії державних виконавчо-розпорядчих органів (дії-волевиявлення).
3. Властивості правових актів публічного адміністрування.
4. Призначення правових актів публічного адміністрування. Відокремлення актів публічного адміністрування від законів, судових актів, актів прокуратури, цивільно-правових угод, актів громадських організацій, службових документів.
5. Нормативні акти та їх ознаки. Дія актів у часі і просторі. Підстави припинення дії правових актів публічного адміністрування.
6. Акти Президента України. Акти Кабінету Міністрів України.
7. Акти центральних органів виконавчої влади.
8. Акти місцевих органів виконавчої влади. Акти інших органів публічного адміністрування.
9. Вимоги до правових актів публічного адміністрування.
10. Державна реєстрація нормативно-правових актів.

Тема 8. Адміністративні послуги та їх правове регулювання.

1. Поняття та види послуг.
2. Поняття та ознаки адміністративних послуг.
3. Розмежування різних видів послуг.
4. Підходи до класифікації адміністративних послуг.
5. Реєстр адміністративних послуг.
6. Строки надання та оплата адміністративних послуг.
7. Забезпечення можливості надання адміністративних послуг та їх законодавче регулювання.
8. Державна політика у сфері надання адміністративних послуг.

9. Адміністративна процедура надання адміністративних послуг та адміністративний процес: порівняльний аналіз.
10. Сутність адміністративно-процедурної діяльності. Суб'єкти адміністративно-процедурної діяльності.

Тема 9. Методи публічного управління.

1. Поняття методів публічного адміністрування.
2. Функції методів публічного адміністрування.
3. Загальні особливості методів публічного адміністрування.
4. Класифікація методів публічного адміністрування залежно від конкретного засобу, який використовується для вирішення управлінських задач.
5. Адміністративні (позаконотмічні, безпосереднього управлінського впливу) та економічні (опосередкованого управлінського впливу) методи.
6. Класифікація методів публічного адміністрування залежно від потреб управлінського процесу.
7. Методи переконання, заохочення, примусу.
8. Співвідношення переконання, заохочення і примусу в публічному адмініструванні.

Тема 10. Адміністративний примус.

1. Поняття і особливості адміністративного примусу.
2. Заходи адміністративного примусу.
3. Поняття та види заходів адміністративного попередження.
4. Нормативне закріплення заходів адміністративного попередження.
5. Поняття та види заходів адміністративного припинення.
6. Нормативне закріплення заходів адміністративного припинення.
7. Поняття та види адміністративних стягнень та інших заходів відповідальності, їх нормативне закріплення.

Тема 11. Забезпечення законності і дисципліни в публічному управлінні.

1. Адміністративно-правові режими. Поняття режиму законності і дисципліни в публічному адмініструванні.
2. Конституційні основи забезпечення законності і дисципліни в публічному адмініструванні.
3. Принципи забезпечення законності в публічному адмініструванні.
4. Гарантії забезпечення законності в публічному адмініструванні.
5. Способи забезпечення законності у публічному адмініструванні.
6. Контроль і нагляд як засіб забезпечення законності в публічному адмініструванні.
7. Види контролю. Парламентський контроль. Президентський контроль. Урядовий контроль. Судовий контроль. Контроль з боку центральних органів виконавчої влади. Контроль з боку місцевих органів виконавчої влади. Контрольно-наглядові повноваження державних інспекцій. Контроль з боку органів місцевого самоврядування. Громадський контроль.

8. Нагляд прокуратури як спосіб забезпечення законності у публічному адмініструванні. Адміністративний нагляд міліції як спосіб забезпечення законності у публічному адмініструванні. Загальний нагляд міліції. Спеціальний нагляд міліції.
9. Звернення громадян як спосіб забезпечення законності у публічному адмініструванні. Види звернень. Пропозиції (зауваження), заяви (клопотання), скарги. Вимоги до звернень. Розгляд пропозицій, заяв, скарг. Заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення.
10. Адміністративна юстиція.

Тема 12. Основи публічного адміністрування у сфері економіки.

1. Поняття та структура сфери економіки як об'єкту публічного адміністрування. Державний і недержавний сектори економіки.
2. Основи публічного адміністрування у сфері економіки.
3. Публічне адміністрування промисловістю і агропромисловим комплексом. Державні підприємства. Демоніполізація економіки. Антимонопольний контроль.
4. Створення промислово-фінансових груп. Інвестування. Роздержавлення власності (приватизація). Деретуляція. Адміністративний нагляд у сфері економіки.
5. Класифікація і адміністративно-правовий статус суб'єктів публічного адміністрування економікою.
6. Повноваження Президента України у сфері публічного адміністрування економікою.
7. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері публічного адміністрування економікою.
8. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері публічного адміністрування економікою.
9. Повноваження місцевих органів виконавчої влади у сфері публічного адміністрування економікою.
10. Адміністративно-правове регулювання підприємницької діяльності.

Тема 13. Основи публічного адміністрування у соціально-культурній сфері.

1. Поняття соціально-культурної сфери. Структура соціально-культурної сфери.
2. Система суб'єктів публічного адміністрування соціально-культурною сферою.
3. Адміністративно-правовий статус суб'єктів публічного адміністрування соціально-культурною сферою.
4. Повноваження Президента України у цій сфері публічного адміністрування.
5. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері соціально-культурного будівництва.
6. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері публічного адміністрування.

7. Повноваження місцевих органів виконавчої влади у сфері соціально-культурного будівництва.
8. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері публічного адміністрування.
9. Публічне адміністрування освітою та наукою. Публічне адміністрування в сфері культури.
10. Публічне адміністрування в сфері охорони здоров'я.

Тема 14. Основи публічного адміністрування у сфері адміністративно-політичної діяльності та у сфері міжгалузевого управління.

1. Поняття адміністративно-політичної сфери. Структура адміністративно-політичної сфери.
2. Система суб'єктів публічного адміністрування адміністративно-політичною сферою.
3. Адміністративно-правовий статус суб'єктів публічного адміністрування адміністративно-політичною сферою.
4. Повноваження Президента України в адміністративно-політичній сфері.
5. Повноваження Кабінету Міністрів України в адміністративно-політичній сфері.
6. Повноваження центральних органів виконавчої влади в адміністративно-політичній сфері.
7. Повноваження місцевих органів виконавчої влади в адміністративно-політичній сфері.
8. Повноваження органів місцевого самоврядування в адміністративно-політичній сфері.
9. Публічне адміністрування в сфері оборони. Публічне адміністрування в сфері державної безпеки.
10. Публічне адміністрування в сфері юстиції.
11. Публічне адміністрування в сфері внутрішніх справ.
12. Публічне адміністрування в сфері митної справи.
13. Публічне адміністрування в сфері охорони державного кордону.
14. Публічне адміністрування в сфері закордонних справ.